

باسمه تعالی

از آنجا که مهمترین پدیده در جامعه بشری جمعیت است که از یک سو، هدف هرگونه سیاستگذاری و برنامه ریزی اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی است و از سوی دیگر، خود عامل توسعه است. لذا، ضرورت دارد هم در جهت شناخت پدیده های جمعیتی و هم پی ریزی سیاست ها و برنامه های ریزی های اجرایی مناسب و مطلوب بر اساس نتایج حاصل از مطالعات کاربردی و توسعه ای (ارزیابی)، اقدام نمود. دست یابی به این هدف، منوط به وجود و تربیت نیروی آموزش دیده کار آمد و متخصص در مقاطع کارشد و دکتری مرتبط است. با توجه به این امر، تدوین سرفصل و محتوای مناسب دروس مرتبط و مورد نیاز در مقاطع ارشد و دکتری بسیار مهم و تعیین کننده است.

جلسه اول: ترکیبات جمعیتی و مسائل ناشی از آن

جلسه دوم: ادامه مباحث جلسه اول

جلسه سوم: باروری و مسائل مربوط به آن

جلسه چهارم: ادامه مباحث جلسه قبل

جلسه پنجم: مهاجرت و مسائل مربوط به آن

جلسه ششم: ادامه مباحث جلسه قبل

جلسه هفتم: مرگ و میر و مسائل مربوط به آن

جلسه هشتم: ادامه مباحث جلسه قبل

جلسه نهم: اثرات توسعه اقتصادی-اجتماعی بر متغیر های جمعیتی

۹-۱) کاهش مرگ و میر، رشد جمعیت و در نتیجه افزایش کمی جمعیت

۹-۲) افزایش امید به زندگی در بدو تولد

۹-۳) آموزش جمعیت لازم التعلیم

۹-۴) سلامت و بهداشت عمومی

جلسه دهم: پیامد های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و روانشناختی فرزندآوری برای خانواده ها(ارزش فرزندان)^۱

۱۰-۱) سطح توسعه اقتصادی-اجتماعی و نگرش به فرزند آوری

۱۰-۱-۱) اهمیت فرزند و ترجیح جنسی فرزند در جوامع در حال توسعه(نگرشی به عنوان کالای مصرفی با دوام و ...)

۱۰-۱-۲) اهمیت فرزند و ترجیح جنسی فرزند در جوامع توسعه یافته(نیاز های اجتماعی و روانشناختی و ...)

جلسه یازدهم: جمعیت و منابع

۱۱-۱) جمعیت و درآمد ملی

۱۱-۲) جمعیت و زمین

۱۱-۳) جمعیت و نیروی کار

۱۱-۴) جمعیت و سرمایه

جلسه دوازدهم: تغییر تکنولوژی و منابع انسانی

۱۲-۱) جمعیت و درآمد سرانه^۲

۱۲-۲) جمعیت و عرضه مواد غذایی

جلسه سیزدهم: جمعیت و منابع

۱۳-۱) جمعیت و عرضه مواد معدنی و انرژی

۱۳-۲) جمعیت، توسعه و محیط زیست

۱۳-۲) جمعیت و آلودگی هوا، گرم شدن زمین و تولید گازهای گلخانه ای، تولید زباله، بیابان زایی و ...

^۱ . به جدول صفحه ۱۱۲ کتاب درآمدی بر مطالعات جمعیتی دیوید لوکاس و پاول میر ترجمه محمود یان از انتشارات دانشگاه تهران مراجعه شود.

^۲ . همان: به جدول صفحه ۲۴۳ مراجعه شود.

۱۳-۳) جمعیت و آب به ویژه آب شیرین، شور و تلخ شدن آب ها، فرونشست زمین و ...

جلسه چهاردهم: سالمند شدن جمعیت و پیامد های آن

۱۴-۱) پیامد های اقتصادی سالمند شدن جمعیت

۱۴-۲) پیامدهای اجتماعی سالمند شدن جمعیت

۱۴-۳) پیامد های بهداشتی و رفاهی سالمند شدن جمعیت

جلسه پانزدهم: ادامه مبحث جلسه قبل

۱۵-۱) مراقبت از سالمندان

۱۵-۲) بهداشت، آموزش و مشارکت و ادغام در جامعه، اسکان و اوقات فراغت ،

۱۵-۳) تغذیه، رفت و آمد، مناسب سازی مبلمان شهری برای سالمندان و گروه های خاص از جمعیت و ...

جلسه شانزدهم: سیاستگذاری های جمعیتی

۱۶-۱) انواع سیاست های جمعیتی شامل: مستقیم و غیر مستقیم، صریح یا ضمنی، سیاست های مداخله ای یا

غیر مداخله ای و داخلی یا بین المللی

۱۶-۲) زمینه های جمعیتی سیاستگذاری و...

توجه: در پایان ترم ۱۰ نمره از طریق آزمون کتبی، ۳ نمره بابت حضور منظم و فعال در کلاس و ۷ نمره نیز به

تدوین یک مقاله علمی دارای ساختار علمی پژوهشی و ارائه آن در کلاس و تحویل در پایان ترم.

منابع

الف فارسی

مشونیس، جان.(۱۳۹۵). مسائل و آسیب های اجتماعی، ترجمه هوشنگ نایی، تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر

و ارتباطات.

زارع، بیژن.(۱۳۸۹ و ۱۳۹۲). تحولات جمعیتی شهر تهران در یک صد سال اخیر، تهران: مؤسسه نشر شهر.

زارع، بیژن. (۱۳۹۳). جمعیت شناسی اقتصادی و اجتماعی، تهران: انتشارات سمت.

کارادک، ونسان. (۱۳۹۱). جامعه شناسی پیری و پیر شدگی، ترجمه سوسن کباری، تهران: انتشارات جامعه شناسان.

میرزایی، الهه. (۱۳۸۵). جمعیت: مقدمه ای بر مفاهیم و موضوعات، تهران: مؤسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه ریزی.

میرزایی، محمد. (۱۳۸۴). جمعیت و توسعه باتأکید بر ایران (ده مقاله)، تهران: مرکز مطالعات و پژوهش های زنجان، حبیب الله. (۱۳۸۰). مهاجرت، تهران: انتشارات سمت.

پرسا، رولان. (۱۳۶۳). جمعیت شناسی اجتماعی، ترجمه منوچهر محسنی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

منابع انگلیسی

Bond, John & Etals. (۲۰۰۷). Ageing in Society: European Perspectives on Gerontology, Sage Publisher Co.

Lauer, H. Robert & Lauer, C. Jeanette. (۲۰۰۸). Social Problems and the Quality of Life (۱۱th edition), Mc Graw - Hill Companies Inc.

Johnson, Malcolm. L. & Etals. [Edited]. (۲۰۰۵). The Cambridge Handbook of Age and Ageing, Cambridge University Press.

Chan, Margaret. (۲۰۱۱). World Report on Ageing and Health, World Health Organization.

David, Bloom. E. & Etals. (۲۰۱۰). Implications of Population Ageing for Economic Growth, Oxford Review of Economic Policy, Vol. ۲۶, No. ۴, Pp. ۵۸۳-۶۱۲.

Paccagnella, Macro. (۲۰۱۷). Age, Ageing and Skills: Results from the Survey of Adult Skills, Education Working Paper, No. ۱۳۳, OECD.

Wolfgang, Merz. & Etals. (۲۰۱۷). The ۲۰۱۸ Ageing Report: Underlying Assumptions and Projection Methodologies, Institutional Paper ۰۶۵, ۲۰۱۷, European Commission, Luxembourg: Publications Office of the European Union.

United Nations. (۲۰۱۷). World Population Prospects: Key findings and advance Tables, ۲۰۱۷ Revision, Department of Economic and Social Affairs, New York.